CILLA STORM -SARJA

Christoffer HOLST

SYYSAALLOKKOJA JA MYRSKYNSINEÄ

SUOMENTANUT ONERVA KUUSI

WSOY

Christoffer
HOLST

SYYSAALLOKKOJA JA MYRSKYNSINEÄ

SUOMENTANUT ONERVA KUUSI

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

MIX
Paperi | Tukee
vastuullista metsänhoitoa
FSC® C021394

Ruotsinkielinen alkuteos
Blå, blå höstvågor

Copyright © 2019 Christoffer Holst
by Agreement with Enberg Agency
Suomenkielinen laitos © Onerva Kuusi ja WSOY 2024

Werner Söderström Osakeyhtiö
ISBN 978-951-0-50289-1
Painettu EU:ssa

PROLOGI

Tukholma, lokakuu 1988

Kungsgatan säihkyy punavihreänä. Liikennevalojen kirkkaat värit heijastuvat tummasta vedestä, joka virtaa Sveavägenin risteyksestä kohti Stureplanin yöelämää. Kello lähestyy iltayhdeksää. Koleus livahtaa tukholmalaisten syystakkien alle ja saa heidät hytisemään.

Koko viikon on satanut lakkaamatta. Moni odottaa että talvi hätistelisi syksyn tieltään ja lumi laskeutuisi suurkaupungin kaduille. Talvi kuitenkin antaa vielä odotuttaa itseään. Kosteus ei hellitä, se tuntuu iholla kuin jatkuvana henkäyksenä.

Laila Damm nousee varovasti Hötorgetin metroaseman portaita. Maa on liukas, eikä hän halua kaatua. Vaikka hän onkin viimeisillään raskaana, hän ei aio jäädä kotiinsa makaamaan ja tylsistymään kuoliaaksi. Sellainen ei sovi hänelle, ei sitten laisinkaan. Hän ei ole eläessään ollut tylsä, eikä aio olla nytkään vain siksi että odottaa lasta.

Hän nousee katutasolle, kääntyy vasemmalle Stureplanin suuntaan, avaa leopardikuvioidun sateenvarjonsa ja hyräilee Laura Braniganin laulua pimeitä näyteikkunoita ohittaessaan.

Lailan sisko sanoo, että on hullua kuljeskella edelleen korkokengissä, vaikka on jo yhdeksännellä kuulla. Mutta sellainen on Laila.

I live among the creatures of the night. I haven't got the will to try and fight.

Hän etenee yhä pidemmälle Kungsgatania, yhtä maan tunnetuimmista kaduista. Täällä juhlittiin toisen maailmansodan päättymistä 1945 konfetein ja eläköön-huudoin. Täällä avattiin Ruotsin ensimmäinen McDonald's. Ja täältä John Lennon osti kerran takin. Laila tuntee historian havinan jokaisella ottamallaan askeleella.

You take my self, you take my self control. You take my self, you take my self control.

Hän katsahtaa kelloa ja ymmärtää olevansa vähän myöhässä, mutta eipä sillä ole niin väliä. Ystävät tietävät että hän on aina myöhässä. Ensin hän oli ajatellut vaihtaa punaiselle linjalle, jolla olisi päässyt Östermalmstorgetille ja voinut kävellä suoraan Richeen. Mutta hän on kävelyn tarpeessa. Ja ehkä hän rehellisesti sanottuna vain haluaa viivyttää iltaa hetken, olla muutaman minuutin omissa ajatuksissaan.

Viime ajat ovat olleet merkillisiä. Täynnä konflikteja, kovia sanoja ja koleutta.

Mutta hitot siitä. Vähät riidoista ja kivuista. Tänä iltana hän saa elää. Jutella parhaiden ystäviensä kanssa. Nauraa, juoruilla, höpötellä niitä näitä ja ehkä jopa maistaa pienen lasillisen kuohuvaa. Ihan *näin* kovaan sateeseen hän ei kuitenkaan ollut varautunut.

Taivas on revennyt, ja sade ryöppyää kaduille kuin painepesurista. Pilvet roikkuvat kaupungin yllä kuin harmaa tilkkutäkki.

Laila on jo melkein Stureplanilla. Norrlandsgatanin suojatiellä palaa punainen valo, joten hän odottaa kärsivällisesti ison sateenvarjonsa alla. Leopardikuvion läpi lähes näkee pilvien liikkeen.

Myöhemmin tämäkin osa Kungsgatania tulisi tunnetuksi.

Sillä hetkellä kellään ei ollut siitä aavistustakaan. Etenkään Lailalla.

Tietenkään.

Kungsgatanin ja Norrlandsgatanin risteys oli viimeinen paikka, jossa hänet nähtiin elossa.

Koskaan.

1

Tukholma, lokakuu 2018

– Zacke! Aretha Franklin on oksentanut mun muistiinpanoille!

Heti kun sanat lähtevät huuliltani, tajuan miten naurettavalta kuulostan. Olohuoneen matolla istuva pieni pörröinen koira tuijottaa minua. Sen silmät ovat tavallistakin suuremmat. Zacken pää pistää esiin keittiöstä.

– Toi kuulostaa tekosyyltä, hän tuhahtaa.

– Miten niin?

– Ettei sun tarvitsisi tehdä töitä. *Opettaja, koira söi kotitehtäväni!*

– Mutta niin tuo koira oikeasti *teki!* Tai, no siis, yrjösi niiden päälle.

– Pahoittelut. Kyllähän sä tiedät millainen sen vatsa on.

Rypistän otsaani ja kohtaan Aretha Franklinin syyllisen katseen. Onhan minulla itsellänikin toisinaan vatsaongelmia, mutta harvoinpa sitä tulee silti oksennettua muiden tavaroille. Varsinkaan niin, etten pyytäisi anteeksi. Aretha näyttää lähestulkoon ylpeältä istuessaan matolla, oksennus kimallellen edessään lojuvan paperipinkan päällä. Sen ilme kertoo:

Sori, mutta tämä on vähän niin kuin mun tapa. Mä vaan yksinkertaisesti yrjöän kaiken päälle. Parempi sopeutua.

Ei mikään ihme että sillä on ruuansulatusongelmia, sehän syö jopa viinikorkkeja ja kiviä. Tässä meillä on yksilö, joka ei selvästikään piittaa tipan vertaa suolistobakteereista kertovista kirjoista, joita on sivumennen sanottuna näkynyt viime aikoina melko lailla.

– Sun koira ei noudata oppimiskäyrää, mumisen.

– Kuka muka noudattaa? Zacke kuittaa.

Hän heittää minulle talouspaperirullan, jonka nappaan lennosta. Sitten hän katoaa taas keittiöön. Otan vähän paperia ja yritän kuivata pienen oksennusklimpin (kyllä, se todella on klimppi – kuvittele crème brûlée ilman paahdettua pintaa) paperipinkastani. Vastakirjoittamani Elizabeth Shortin henkilökuva on muhjuuntunut kosteuden alla. *Perkele.*

Rapsutan tuota ärsyttävää mutta, ah, niin suloista koiraa korvan takaa ennen kuin nousen ja kävelen keittiön suuntaan. Siellä työnnyn Zacken ohi ja nakkaan oksennuspaperin roskikseen hänen edessään. Sitten huuhtelen käteni pesualtaassa samalla kun huokaisen, aavistuksen liian äänekkäästi.

– Huh huh, Zacke sanoo. – Joku on noussut tänään väärällä jalalla.

– Niinpä, anteeksi.

– Nukuitko huonosti?

– En. On vaan vähän stressiä. Kässärin viimeinen versio täytyy jättää illalla.

– Ai, ymmärrän. Voinko auttaa jotenkin?

– Et, mutta *Aretha* ilmeisesti voi. Sillä kun ei ole minkäänlaisia ongelmia sekaantua töihini.

– Varmaan mieluusti auttaisikin, mutta se on valitettavasti niin armottoman hölmö, ettei se ole hyödyksi millään lailla. Paitsi rakastamalla.

– Millainen isäntä, sellainen koira.

– Varovasti nyt.

Zacke hymyilee enkä itsekään voi kuin virnistää. Halaan häntä siinä pikaisesti hänen seisoessaan hellan edessä sekoittelemassa erilaisia patojaan, kurkkaan yhteen kattiloista ja näen jotakin, mikä muistuttaa kuplivaa, eksoottista auringonlaskua.

– Mitäs tuosta tulee? kysyn.

– Intialaista! Paneer kormaa.

– Luoja, miten ihanaa. Mitä olen tehnyt ansaitakseni sut?

– En tiedä. Ehkä jotain edellisessä elämässäsi?

Kohotan kulmiani.

– Niin kuin mitä?

– Ehkä sä olet joskus ollut noita? Zacke sanoo kiusoitellen.

– Se voisi selittää puutteellisen uimataitoni. Milloin ruoka on valmista?

– Aikaisintaan muutaman tunnin päästä. Ehdit siis tehdä vielä vähän töitä. No niin, hus siitä!

Poistun aromaattisten tuoksupilvien täyttämästä keittiöstä ja menen takaisin olohuoneeseen. Rakastan Zacken ja Jonathanin olohuonetta. Ehkä ennen kaikkea siksi, että se on pyöreä, jättiläismäinen ympyrä. Asunnon keskipiste. Lattia peittyy useamman persialaisen maton alle ja auringonkeltaisilla seinillä riippuu sekä valokuvia että värikästä taidetta. Suurista ikkunoista näkyy Mariatorgetille, jonka puut ovat näin lokakuussa pudottamaisillaan oranssit lehtensä ja muuttumassa paljaiksi. Kello lyö pian kahdeksan, tiedän sen, sillä päällä olevassa telkkarissa pyörii vaimealla äänellä *Arvostele mun illallinen.*

Naureskelen älyttömiin vaatteisiin pukeutuneelle naiselle, joka tarjoilee parmankinkkunenillä ja oliivisilmillä koristeltuja perunaohukaisia. Ei elämän kevät. Mikä onni, että me ihmiset olemme niin erilaisia. Ajatella, miten hemmetin surullista elämä muuten olisi.

No jaa, takaisin töiden pariin.

Asetun ruokapöytään ja käynnistän läppärini. Tuijotan hetken tekstiä, joka on monellakin tapaa valmis mutta tuntuu silti kaipaavan jotakin. Se tuntuu kuin vastapaistetulta omenapiirakalta ilman vispikermaa tai vaniljajäätelöä. Jotenkin puolikkaalta. Mutta mitä siitä uupuu?

Kirjoittajan nimi, ajattelen vähän ironisesti. Nykyään nimiä ei mainita samaan tapaan kuin ennen. Ainakaan nykyisessä työssäni. Kukaan ei saa tietää, kuka nämä tarinat on rustannut. Eikä sillä ole niin suurta merkitystä. Kirjoitan kaikesta huolimatta nimeni otsikon alle, lähinnä jotain tehdäkseni.

Cilla Storm, rikostoimittaja.

Niin, kuvitella. Puoli vuotta sitten minua saattoi kutsua juorutoimittajaksi. Työskentelin Chancessa – lehdessä, joka keskittyy pääasiassa kertomaan, kuinka monta tupakkaa prinsessa Madeleine poltti viihteellä, mitä hölmöyksiä Kikki Danielsson kirjoitteli viimeksi Twitteriin ja miksi Agneta Sjödinin vintillä kummittelee. Viimeksi mainitun selvittelyn hoitaa yleensä Jörgen, lehden viiksekäs in house -meedio.

Itse asiassa viihdyin melko hyvin Chancessa ne vuodet jotka siellä työskentelin. Sisimmässäni silti kaipasin jotakin muuta. Ja kun Danne, eksäni, jätti minut – silloin jokin muuttui.

Lyhyesti sanottuna ostin siirtolapuutarhamökin Tukholman kumpuilevasta saaristosta, Bullholmenin idyllisestä turistisaaresta. Hankkiuduin sinne viime kesänä aloittaakseni alusta.

Päästäkseni yli Dannesta, oppiakseni kylvämään ja tavallaan löytääkseni elämän tarkoituksen. Oppiakseni selviytymään omin päin. Siihen en kuitenkaan ollut varautunut, että päätyisin keskelle murhamysteeriä, joka heitti kesäsuunnitelmani päälaelleen.

Tuntuu kuin siitä olisi ikuisuus, vaikka todellisuudessa tuosta kaikesta on kulunut vain pari kuukautta. Kesä vei lämmön mennessään ja lensi elokuun lopussa tuulen mukana yli Itämeren, ja sen myötä minun oli aika palata mantereelle. Arkeen paluussa oli sekä plussia että miinuksia.

Miinuksena: pieneen vuokra-asuntooni Bastugatanilla oli tullut vesivahinko. Keittiö oli iso sisäuima-allas aitoon Dallas-tyyliin, minkä takia jouduin saman tien pakkaamaan kimpsut ja kampsut ja lähtemään Zacken ja Jonathanin asunnolle, joka kaikeksi onneksi sijaitsee vain muutaman sadan metrin päässä kodistani.

Vesivahingosta on kohta kaksi kuukautta, ja rakennusmiehet kunnostavat edelleen asuntoani samoin kuin alakerran asuntoa, johon siihenkin oli tullut vahinkoja.

Plussana: palasin suurkaupunkiin, ja olin saanut uuden työn!

Niin, todellisuudessa en ole tainnut ehtiä sisäistää sitä itsekään. Ensimmäisten Bullholmenilla viettämieni veristen kesäviikkojen aikana jokin minussa muuttui. Olen aina pitänyt itseäni aika arkana ihmisenä. Pelokkaana. Olen utelias, mutta useimmiten piileksin nurkan takana. Mutta Bullholmenin kesämurhat muuttivat sen. Ensimmäistä kertaa pakottauduin toimimaan sen sijaan, että olisin hipsinyt piiloon. Ja siksi siis päätin irtisanoutua Chancesta ja hakea uusia töitä.

Halusin edelleen hyödyntää suunnatonta kiinnostustani

kirjoittamista kohtaan, mutta oli korkea aika jättää Agneta Sjödinin haamut ja Kalle Moraeuksen paino taakseni.

Niinpä hain rikostoimittajaksi. Olin yhteydessä iltalehtien liitteisiin mutta sain kielteisen vastauksen. Olin yhteydessä televisio-ohjelmiin, radiokanaviin ja paikallislehtiin, ja sain niistäkin pakit. Oikeastaan se ei ollut mikään ihme, kun miettii, miten vaikeaa eteneminen journalismin alalla on nykyään. Ala on viidakko monessakin mielessä.

Itse asiassa Rosie (uusi siirtolapuutarhanaapurini Bullholmenilla) vinkkasi minulle *Verijälkiä*-podcastista, jota hän tietysti kuuntelee hartaasti. Podcastissa kerrotaan murhista, sekä selvitetyistä että selvittämättömistä, niin ruotsalaisista kuin ulkomaisistakin. Järkyttäviä kertomuksia maailman pahuudesta. En olisi ikinä kuvitellut hakeutuvani podcastiin töihin. En rehellisesti sanottuna edes uskonut, että sellaisesta hommasta voisi tienata rahaa. Mutta kyllä vain voi. *Verijäljillä* on kolmesataatuhatta kuuntelijaa viikossa. Ja jonkun on kirjoitettava kässäri. Huomasin toimittajille suunnatulla Facebook-sivulla postauksen tytöiltä jotka tuottavat kyseistä podcastia, hain paikkaa – ja sain sen!

Eli oli kirjoittajan nimi esillä tai ei – nykyään olen rikostoimittaja. Istahdan sohvalle ja kohtaan taas Arethan katseen. Se istuu edelleen olohuoneen matolla. Yhtä lailla hilpeänä kuin oksentelusta selvinneenä. Isken sille silmää.

Elämässä tapahtuu odottamattomia käänteitä, eikö totta?

*

Muutamaa tuntia myöhemmin poikien tv-tasolla on lautasia, joilla on paneer korman rippeet.

Zacke on nukahtanut sohvan toiseen päätyyn, kädet kiedottuna pyöreän vatsakumpunsa ympärille. Itse olen vihdoin lähettänyt kässärin lopullisen version *Verijälkien* seuraavaa jaksoa varten. Sen nimeksi tulee *Musta daalia – tapaus Elizabeth Short*. Tuntuu hyvältä, että se on nyt lähetetty. Sofiella ja Jennyllä – podcastin tuottamisesta vastaavilla tytöillä – on nyt viikonloppu aikaa lukea teksti läpi ennen maanantaina alkavia nauhoituksia.

Elizabeth Shortin tapaus on yksi vastenmielisimmistä jutuista, mitä olen kirjoittanut, ja yksi Yhdysvaltojen kuuluisimmista murhista. Lisäksi se on ratkaisematon.

Short työskenteli tarjoilijana ja näyttelijättärenä Hollywoodissa, hänellä oli tummat, aaltoilevat hiukset ja suuret unelmat. Neljäkymmentäluvun lopulla eräs tyttärensä kanssa kävelyllä ollut nainen löysi Elizabethin kuolleena keskellä kirkasta päivää. Short makasi ruohikolla alastomana, ja hänen vartalonsa oli niin kalpea, että nainen oli alkuun luullut häntä mallinukeksi. Hänet oli halkaistu kahtia. Kasvot oli tärvelty niin kutsutulla ”jokerihymyllä” – suupielet oli leikattu korviin, jotta saatiin aikaiseksi kammottava verinen hymy, joka levittäytyi lähes koko kasvoille.

Niin, tuo riittänee aiheuttamaan ihmisille painajaisia. Mutta lähestulkoon yhtä hirveää on se, ettei poliisi koskaan löytänyt syyllistä. Melkein kahdeksankymmentä vuotta on kulunut eikä kukaan tiedä vieläkään, kuka riisti Elizabeth-paran hengen. Olen viime kuukausien aikana miettinyt monesti, miten ratkaisematon tapaus vaikuttaa lähiomaisiin. Murhat ovat aina järkyttäviä, ne ovat aina tragedioita. Mutta mitä jos oikeutta ei koskaan jaeta? Kun syyllistä ei koskaan panna vastuuseen? Saavatko omaiset ikinä aloittaa surutyötä?

*

– Nukutko sinä?

Säpsähdän sohvanurkkauksessani ja katson Jonathania, joka istuu Aretha Franklin sylissään.

– Häh? Ehen. Olen vain vähän uninen.

– Ja me ollaan vallattu sun sänky, Jonathan sanoo ja taputtaa sohvaa.

– Ei haittaa yhtään.

– Oletko varma? Voin raahata tuon tuosta makuuhuoneeseen.

Hän osoittaa Zackea, joka on alkanut kuorsata hennosti.

– Joo, olen varma. On ihanaa, että saan asua teidän luona.

– Saat kyllä ajaa meidät pois kun haluat. Mähän olen ainoa jota tämä kiinnostaa.

Jonathan nyökkää kohti televisiota, jossa menee parhaillaan *Yö linnassa* -sarja, jossa neljä julkkista menee kummituslinnaan, yöpyy siellä ja kuljeskelee pimeässä palavia kynttilöitä kanniskellen. Hihittelen hänelle.

Samassa puhelimeni kilahtaa. Avaan lukituksen ja luen viestin. Saatuani katseeni irti ruudusta huomaan Jonathanin vilkuilevan minua. Naurahdan.

– Mitä nyt?

– Oliko se se?

– Kuka?

– Tiedät kyllä ketä tarkoitan.

– Jasser Arafat? Ei, se ei enää melkein koskaan ilmoittele itsestään.

Jonathan näyttää kieltä.

– Puhun poliisinkönsikkäästä. Tai no, ainakin Zacke kutsuu sitä siksi.

– Mistä päättelet, että se oli poliisinkönsikäs?

– Koska loistat kuin ydinonnettomuus.

Hymyilen hänelle ja ojennan käteni pörröttääkseni Aretha Franklinin takkuista päätä. Sen suloinen katse kohtaa omani. On kuin viestittäisin telepaattisesti, että olen antanut aiemman oksennusepisodin sille anteeksi.

– Voipi olla…

– Milloin näette seuraavan kerran?

– Me nähdään huomenna. Mennään leffaan ja syömään.

– Oletko tosissasi?

Nyökkään.

– Vau, oletko siis vihdoinkin saanut sovittua *oikeat treffit* herra poliisikonstaapelin kanssa? Hyvin tehty, Cilla!

– Kerta se on ensimmäinenkin…

Jonathan nauraa ja kaataa lisää teetä ruusukuvioiseen kuppiini. Istumme hetken sohvalla ennen kuin hän lähtee Aretha Franklinin kanssa iltakävelylle, ja sen jälkeen hän raahaa miehensä makuuhuoneeseen.

Kun petaan väliaikaisen sänkyni – eli poikien sohvan – ja sammutan pienet lamput pyöreässä huoneessa, Hornsgatanin katulamppujen pölyinen valo loistaa ikkunoiden läpi. Syksy on puhjennut täyteen loistoon. Näen puiden terävät värit, ikkunaa viistävät sadepisarat. Se on oikeastaan melko mukavaa.

Kääriydyn tiiviimmin pöyheään peittoon (Zacke ja Jonathan ovat tietenkin onnistuneet löytämään sellaisen hotellipeiton, jollaista en itse saa koskaan käsiini – se on suuri kuin pressu mutta painaa siitä huolimatta vain viisi grammaa ja ikään kuin *leijuu* vartaloni päällä).

Ennen kuin nukahdan tunnen oloni erittäin helpottuneeksi kun saan jättää Elizabeth Shortin julman kohtalon taakseni ja

voin sen sijaan keskittyä johonkin muuhun. Tekstiviestiin, joka kilahti puhelimeen. *Häneen.*

Adam Ångströmiin.

2

Portrush, Pohjois-Irlanti, viikkoa myöhemmin

Pohjois-Irlannin rannikolla on pieni kaupunki nimeltään Portrush. Se on samanlainen kuin valtaosa brittiläisistä merenrantakaupungeista: pari tuhatta asukasta, parisen ravintolaa, muutama pubi, satama jossa on aallonmurtaja, ja ränsistynyt tivoli. Sellainen, joka on rakennettu turisteille, tai ehkä ennemminkin heidän sokerilla kyllästetyille lapsilleen. Muutamia pelikoneita, kiikkerä vuoristorata ja popcornkioski. Tivolin alapuolella levittäytyy koko asutuskeskuksen pituinen hiekkaranta, joka jatkuu fish and chips -kojujen ja äyriäisravintoloiden ohi.

Ella lepuuttaa päätään kylmää ikkunaa vasten.

Sade rummuttaa auton metallikattoa. Tyypillistä lokakuuta. Tai ehkä tyypillistä Pohjois-Irlantia. Ella ei kuitenkaan ole aiemmin ollut täällä. Hän on käynyt muutamia kertoja Lontoossa, mutta siihen rajoittuvat hänen kokemuksensa Isosta-Britanniasta. Pohjois-Irlanti on tuntematonta maastoa. Tähän saakka.

Hän kääntää päätään ja katsoo ratin takana istuvaa Patrickia. Mies kohtaa hänen katseensa.

– Mikä fiilis? Patrick kysyy.

– Siis olla täällä, vai?

– Niin.

– Vähän… outoa kai. Sujuuko ajaminen?

Patrick nyökkää. Kotimaassaan Ruotsissa Ella nauttii ajamisesta. Välillä hän on itse asiassa toivonut asuvansa jossain muualla kuin Tukholman keskustassa, jotta se olisi osa hänen arkeaan. Mutta täällä, mutkittelevia rantateitä pitkin – ja kaiken lisäksi tien *väärällä* puolen – ajelu ei häntä innosta. Etenkään tämänhetkisessä olotilassa. Hän ei luota itseensä, on aivan liian uupunut. Ajatella, jos hän yhtäkkiä nukahtaisikin rattiin.

– Navigaattorin mukaan meidän pitäisi olla perillä parin minuutin päästä, Patrick sanoo.

– Okei. Apua.

Tumma meri katoaa muutaman tiilitalon taakse, kun he kurvaavat uudelle tielle. He pääsevät Portrushin ”suurkadulle”, joka ei todellisuudessa ole suurta nähnytkään. He ohittavat The Daggers Innin ja The Horse and The Gentlemenin. Hiukan absurdien nimien perusteella Ella arvelee pubien seisseen täällä jo hyvän aikaa.

Hetken päästä auto kääntyy jälleen toiselle tielle, ja saman tien sen jälkeen he pysähtyvät.

Ella tuntee vatsansa täyttyvän perhosista. Hetkinen, ei sittenkään. Ei perhosista – vaan inhottavammista ötököistä. Pienistä madoista ja toukista ja hyönteisistä ja heinäsirkoista. Voi luoja, häntä oksettaa. *Eivät he voi olla perillä. Ei ole mahdollista.*

– Ollaanko me… ollaanko…

Patrick nyökkää.

– Joo, kulta. Me ollaan nyt perillä.

*

Kaksi viikkoa sitten Ellan äiti nukkui pois sairaalassa Tukholman lähistöllä.

Hänen äitinsä Karin halusi viettää viimeiset vuotensa kotimaassaan Ruotsissa. Todellista syytä siihen äiti ei ikinä kertonut. Ella ajatteli, ja toivoi, että äiti halusi olla lähempänä lapsiaan syövän levittäydyttyä hänen kehoonsa. Että yksinäisyys oli alkanut viimein ottaa koville. Pakottanut hänet takaisin kotiin.

Mutta vaikka Ella tiesikin äidin ajan käyvän vähiin, oli pieni sokki, kun hän syyskuun lopussa kuoli. Ella lähti sairaalaan heti puhelun saatuaan. Huolimatta siitä, että äiti oli jo kuollut Ellan ja Patrickin astuessa huoneeseen, hän halusi tavata äidin vielä viimeisen kerran. Ella istui tuolilla sairaalasängyn vieressä. Piteli äitinsä kuollutta, kylmää kättä omassaan ja suukotti hänen poskeaan. Sanoi hyvästit hiljaisuudessa.

Nyt Ellan äiti makaa mullan alla Roger-isän kanssa, joka kuoli muutama vuosi sitten. He saavat levätä ja olla yhdessä, kuten he olivat koko elämänsä ajan.

Ja nyt Ella on täällä. Seisoo kuistin rappusilla Portrushissa. Tänne hänen vanhempansa muuttivat kymmenen vuotta sitten, kun äiti halusi palata takaisin irlantilaisille juurilleen.

Merenrantatalo on kapea, aprikoosinvärinen ja kolmikerroksinen. Kun he astuvat sisään narisevasta ovesta, paljastuu mitä talo sisällään pitää. Tummanpunainen kokolattiamatto kiemurtelee kohti yläkertaa. Sytytettyään eteiskäytävän lampun he näkevät pölyhiukkasten tanssivan ummehtuneessa ilmassa. Täällä haisee vanhalta ihmiseltä, Ella ajattelee. Ja rompetta on *kaikkialla.*

– Voi hemmetti, Patrick sanoo.
– Niinpä, Ella vastaa. – Äitikulta.
– Siivous ei tainnut kuulua harrastuksiin?
Ella pudistaa päätään.
– Ei.
– Eli oli teillä sentään jotain yhteistä.
Ella muljauttaa silmiään. Patrick nauraa ja halaa sitten vaimoaan takaapäin, nuuhkaisee hänen pitkien hiustensa tuoksua. Suutelee niskaan.
– Tämän siivoamiseen menee ikuisuus, Ella sanoo.
– Mikä onni, että sinulla on minut, Patrick vastaa.

*

Sinä yönä makuuhuoneen ikkunat pysyvät auki, vaikka ulkona onkin kylmänkosteaa. Talo on pakko tuulettaa. Vanha saa väistyä raikkauden tieltä.
Patrick nukkuu. Ella näkee hämärässä hänen paljaan rintakehänsä nousevan ja laskevan. Ella itse ei saa unta.
He eivät juurikaan ehtineet siivota tänä iltana, kävivät vain katsomassa paikat. Nousivat ja laskeutuivat portaita, tarkastivat joka huoneen. Avasivat laatikoita, hivelivät tauluja, varmistivat ettei jääkaapissa ollut mitään mätänemässä (siellä oli luojan kiitos pelkkiä säilykkeitä), sijasivat makuuhuoneen parivuoteeseen puhtaat lakanat ja heittivät vanhat jätesäkkiin. Patrick käveli alas katua ja haki heille muutaman kylmän oluen ja annokset kiinalaista. He söivät nuudelit, wokin ja friteeratut kevätrullat sängyssä ja katsoivat päivän lopuksi pari jaksoa *Mad Meniä* Patrickin kannettavalta.
Mutta siitä on jo useampi tunti.

Kello lyö kohta yksi. Ella kuulee välillä kun talon edestä ajaa auto ja poikaporukka kompuroi ohi, vitsailee ihastuttavalla murteellaan. Toisessa elämässä Ella olisi saattanut tuntea paikan paremmin. Toisessa elämässä hän olisi ehkä käynyt täällä kylässä joka vuosi. Oppinut tuntemaan Portrushin. Ja ennen kaikkea: oppinut tuntemaan vanhempansa ennen kuin he kuolivat.

Vaikka äiti olikin erikoinen tapaus, ja hänellä oli lievästi sanottuna oikukas mieli, niin… siitä huolimatta hän oli *äiti.* Ellan äiti. Mutta Ellalla oli kukoistava näyttelijänuransa, ja hänen äidillään ja isällään hiljainen, sulkeutunut elämänsä Pohjois-Irlannissa ja… niin, yhteydenpito jäi viime vuosina vain muutamaan puheluun kuukaudessa.

Ella nousee istumaan sängyllä. Hieroo kasvojaan käsillä ja haroo sormillaan paksuja, vaaleita hiuksiaan. *Eikö uni voisi jo tulla?*

Hän nousee, kävelee ikkunalle. Vetää verhot sivuun ja tähyilee hiljaista katua. Märkää asfalttia, ikkunaruudun pisaroita.

Vastapäisen talon ikkunat ovat pimeitä lukuun ottamatta yhtä alakerran asuntoa, josta kajastaa television valo. Ella seisoo kädet puuskassa hetken, antaa viileyden jäähdyttää vartaloaan.

Sitten jokin vangitsee hänen katseensa. Vasta hetken päästä hän erottaa, mikä se on.

Hän siristää silmiään. Ja sitten hän näkee.

Vähän matkan päässä katulampun alla seisoo joku.

Ihminen mustassa sadetakissa. Mies.

Ja mies katsoo häneen.

”NIIN ELÄVÄISTÄ YMPÄRISTÖN KUVAILUA, ETTÄ TUNTUU KUIN OLISI ITSEKIN OSA TARINAA... JÄNNITTÄVÄ, DYNAAMINEN JA YKSINKERTAISESTI HURMAAVA.”

– OLIVIASDECKARHYLLA-BLOGI

Rentouttava kylpyläviikonloppu saaristossa vai työntäyteisiä päiviä syksyisen koleassa Tukholmassa – rikostoimittaja Cilla Stormille valinta on helppo. Kaiken lisäksi hän tutkii parhaillaan 80-luvulla kadonneen seurapiirineidon tapausta, ja johtolangat osoittavat samalle saarelle, missä kylpyläkin sijaitsee. Hiukan töitä ja enimmäkseen rentoutumista, mikä voisikaan olla parempaa.

Yllättävä kuolemantapaus kylpylässä sotkee kuitenkin Cillan suunnitelmat. Poliisi toteaa nopeasti, että kyseessä on onnettomuus, mutta Cillan toimittajanvaisto sanoo muuta. Onnistuuko hän vakuuttamaan myös hurmaavan poliisi Adamin?

CHRISTOFFER HOLST on kirjailija, kustantaja ja sommelier. Erityisen lähellä Holstin sydäntä on hyvän mielen kirjallisuus, ja hänen Cilla Storm -sarjansa on valloittanut Ruotsissa lukijoiden sydämet.

www.wsoy.fi | 84.2 | ISBN 978-951-0-50289-1

Kirjailijakuva: © Gabriel Liljevall • Alkuperäiskansi: Emma Graves, designstudioe.com • Kannen kuvat: Shutterstock/iStock